

UCHWAŁA Z DNIA 8 PAŹDZIERNIKA 2008 R.
SNO 79/08

Przewodniczący: sędzia SN Marian Buliński.

Sędziowie SN: Wiesław Kozielowicz (sprawozdawca), Zbigniew Strus.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem protokolanta w sprawie sędziego Sądu Rejonowego po rozpoznaniu w dniu 8 października 2008 r. zażalenia sędziego na uchwałę Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 25 lipca 2008 r., sygn. akt (...), w przedmiocie zawieszenia w czynnościach służbowych na okres dalszych sześciu miesięcy oraz obniżenia wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia

u c h w a l i ł : u t r z y m a ć w m o c y z a s k a r ż o n ą u c h w a ł ę .

U z a s a d n i e n i e

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego dla okręgu Sądu Okręgowego wnioskiem z dnia 10 lipca 2008 r. zwrócił się do Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego o zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego na okres dalszych sześciu miesięcy sędziego Sądu Rejonowego. W uzasadnieniu wniosku podniósł, iż postanowieniem z dnia 16 stycznia 2008 r. wszczął wobec tego sędziego postępowanie dyscyplinarne, a także toczy się postępowanie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego Sądu Rejonowego do odpowiedzialności karnej za osiemnaście czynów o charakterze korupcyjnym oraz o czyn z art. 258 § 1 i § 3 k.k.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 25 lipca 2008 r., sygn. akt (...), zawiesił tego sędziego w czynnościach służbowych na okres dalszych sześciu miesięcy tj. do dnia 5 lutego 2009 r. oraz obniżył mu na czas trwania tego zawieszenia wysokość wynagrodzenia o 30 %.

W zażaleniu wniesionym na tę uchwałę sędzia Sądu Rejonowego wniósł o jej uchylenie.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Na wstępie należy przypomnieć, że przepisy ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm. – dalej ustawa ta powoływana jako u.s.p.) przewidują fakultatywne i obligatoryjne wypadki zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych. Do tych pierwszych należy zaliczyć zawieszenie w czynnościach służbowych sędziego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie (art. 129 § 1 u.s.p.),

oraz zawieszenie sędziego po zarządzeniu natychmiastowej przerwy w czynnościach służbowych sędziego (art. 130 u.s.p.). Do drugiej grupy należy zawieszenie w wypadku nieprawomocnego orzeczenia kary dyscyplinarnej złożenia sędziego z urzędu (art. 123 § 1 u.s.p.) oraz zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych w wypadku wydania uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej (art. 129 § 2 u.s.p.).

Uchwała o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych w trybie art. 130 § 1 i 3 u.s.p. powinna zawierać określenie terminu, w jakim ma trwać zawieszenie oparte wyłącznie na podstawie tego przepisu (por. W. Kozielowicz, *Postępowanie w przedmiocie zawieszenia sędziego sądu powszechnego w czynnościach służbowych*, w: G. Rejman (red.), *Problemy prawa i procesu karnego. Księga poświęcona pamięci Profesora Alfreda Kaftala*, Warszawa 2008, s. 192 – 193). Z kolei w wypadku podjęcia uchwały o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziego wobec którego wszczęto postępowanie dyscyplinarne nie określa się czasu trwania zawieszenia. Trwa ono do prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchyli je wcześniej (por. W. Kozielowicz, *Odpowiedzialność dyscyplinarna sędziów. Komentarz*, Warszawa 2005, s. 154 – 155). Należy przy tym zauważyć, iż przepisy u.s.p. pozwalają też na stosowanie w tym samym okresie wobec sędziego instytucji zawieszenia w czynnościach służbowych na mocy odrębnych uchwał sądu dyscyplinarnego (np. może być zawieszony w czynnościach służbowych w jednej sprawie w trybie art. 129 § 1 u.s.p. i jednocześnie w tym samym czasie z mocy decyzji sądu dyscyplinarnego podjętej w innej sprawie w trybie art. 129 § 2 u.s.p.). Uchwała o zawieszeniu w czynnościach służbowych w trybie art. 130 § 3 u.s.p. podejmowana jest na wstępnym etapie postępowania i co jest oczywiste nie może rozstrzygać w sposób ostateczny wszelkich kwestii związanych z podstawami faktycznymi i prawnymi ewentualnej przyszłej odpowiedzialności dyscyplinarnej (zob. uchwała Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 lipca 2008 r., SNO 66/08) bądź karnej. Dopuszczalna jest tylko w dwóch wypadkach:

1. jeżeli sędziego schwytano na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego,

bądź

2. jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia sędziego do wykonywania obowiązków służbowych.

W tym drugim wypadku nie chodzi jeszcze o formalne zarzucenie lub stwierdzenie popełnienia określonego czynu, lecz jedynie o swoiste „domniemanie dokonania czynu” przez sędziego, którego przyjęcie jest uzasadnione w świetle określonych okoliczności faktycznych konkretnej sprawy (zob. uchwała Sądu

Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 11 marca 2004 r., SNO 8/04, OSN-SD 2004, nr 1, poz. 1).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego zauważa się, że jeśli porównywać instytucję zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych na podstawie art. 130 § 1 i § 3 u.s.p. do którejkolwiek z instytucji znanych systemowi polskiej procedury karnej, to wskazać należałoby na środki zapobiegawcze (por. powołana wyżej uchwała Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 lipca 2008 r., SNO 66/08).

Patrząc z tego punktu widzenia na zaskarżoną uchwałę, nie można podzielić wywodów z zażalenia. Trafne jest bowiem ustalenie Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego, że z uwagi na toczące się postępowanie w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie skarżącego do odpowiedzialności karnej, nie jest aktualnie możliwe wykonywanie przez niego czynności służbowych sędziego, gdyż sprzeciwia się temu dobro wymiaru sprawiedliwości. Nie jest bowiem do zaakceptowania sytuacja aby sędzia, wobec którego wdrożono postępowanie o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej za przestępstwa umyślne, mógł w tym czasie uczestniczyć w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości.

Kierując się powyższym Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł jak na wstępie.